

می گوید که از این پنهان کاری‌ها ناراحت است، ولی متعجب نیست: «روایت رایج در رسانه‌ها و حتی بعضی پزشکان اینه که این داروها راه آسونی ان، یه میان‌پُر، و این طرز نگاه، انگ پرنگی ایجادمی کنه.»

گزارشگر گاردین در پایان گزارش‌اش نوشته که باتوجه به حساسیت موضوع وزن، شاید تجعبی نداشته باشد که بسیاری ترجیح می‌دهند استفاده از داروهای GLP-۱ را مخفی نگه دارند. این که کسی داروی کاهش وزن مصرف می کند یا نه، ورزش می کند یا نه، بیشتر می خورد یا کمتر، سنگین تر است یا سبک‌تر، نباید به ما مربوط باشد. این باید یک انتخاب شخصی براساس دلایل شخصی باشد، بی نیاز از هرگونه قضاوت از سوی دیگران. اما متأسفانه ما در چنین جهانی زندگی نمی کنیم و همین باعث می‌شود کسانی که پنهانی تزریق می کنند، در بن بست گرفتار شوند.

▼ عوارض‌هاواقعی‌اند

اما همه با گزارشگر روزنامه گاردین هم‌نظر نیستند؛ روزنامه‌نگاران، فمینیست‌ها، پژوهشگران و کاربران فضای مجازی که موضوعات مربوط به لاغری و زیبایی را دنبال می‌کنند در همین سه‌سالی که از شروع تزریق این آمپول‌های لاغری می‌گذرد، بارها این موضوع را از جهات مختلف به نقد کشیده‌اند.

سی‌ان‌ان در گزارشی به نقل از «زیاد ال‌علی»، نویسنده یک مطالعه و مدیر تحقیقات در سیستم درمانی در سنت‌لوئیس، هشدار داده که با وجود فواید زیاد، این داروها بدون مشورت و تحلیل شخصی خطر-فایده نباید استفاده شوند: «عوارض جانبی این داروها واقعی‌اند و نمی‌شود برای همه یک نسخه کلی پیچید. مردم باید با پزشک‌شان درباره مزایا و معایب خاص وضعیت خودشان مشورت کنند.»

مطالعاتی که در نشریه NatureMedicine منتشر شده، یکی از جامع‌ترین تحقیقات درباره مزایا وخطرات کلی این داروهاست. این داروها نه‌تنها بر نظام سلامت و بیمه اثر گذاشته‌اند، بلکه بر صنایع غذایی و حتی اقتصاد کشور دانمارک (محل شرکت سازنده اوزمپیک و وِگووی) یعنی شرکت Novo Nordisk) هم تأثیر داشته‌اند. این داروها همچنین به کاهش نرخ چاقی در آمریکا در سال ۲۰۲۳ نسبت داده شده‌اند؛ اولین کاهش طی بیش از یک‌دهه گذشته.

در این تحقیق، محققان به پرونده‌های حدود دو میلیون نفر مبتلا به دیابت در سیستم درمانی کهنه‌سربازان آمریکا (VA) از اکتبر ۲۰۱۷ تا دسامبر ۲۰۲۳ دسترسی داشتند. آن‌ها ۶۲۱ هزار نفر مصرف‌کننده GLP-۱ را با افرادی که داروهای دیگر کنترل قند خون مصرف می‌کردند، مقایسه کردند. در مجموع داده‌های ۲/۴ میلیون نفر در این تحلیل بررسی شد. طبق این مطالعه، بیشترین افزایش خطر‌ها مربوط به این موارد بود: حالت تهوع و استفراغ، سنگ کلیه، رفاکس معده، اختلالات خواب و التهاب غیرعفونی دستگاه گوارش (باعث‌تهوع، اسهال، استفراغ و دل‌پیچه). افزایش خطر سنگ کلیه‌ممکن است ناشی از کاهش مصرف آب توسط بیماران باشد. ال‌علی می‌گوید: «وقتی افراد روی GLP-۱ هستند، نه‌تنها کمتر غذای خورند، بلکه کمتر هم آب می‌نوشند. این کم‌آبی مزمن احتمالاً باعث افزایش ریسک سنگ کلیه‌می‌شود.»

▼ لاغر شوید، زیابمانید

رشد سریع تقاضا برای داروهای لاغری از طریق «داستان‌های موفقیت» در شبکه‌های اجتماعی به اشتراک گذاشته می‌شود، توجه به سلامت عمومی (هم فیزیکی و هم روانی) را جلب کرده است.

وب‌سایت Pharmaceutical Technology که یک پلتفرم تخصصی در حوزه داروسازی است، در گزارشی نوشته که نگرانی‌ها درباره سوء‌استفاده از این داروها که به‌طور معمول برای درمان دیابت و چاقی تجویز می‌شوند، منجر به درخواست‌هایی برای نظارت بیشتر بر محتوای پزشکی و کاهش وزن، همچنین استانداردهای تبلیغاتی سختگیرانه‌تر در فضای آنلاین شده‌است. نگرانی‌ها درباره توصیه‌محتوای مربوط به کاهش وزن که می‌تواند به افراد جوان آسیب برساند، باعث تغییراتی در سیاست‌ها شده است. اخیراً، بونیتوب الگوریتم خود را برای جلوگیری از پیشنهاد محتوایی که سطوح خاصی از تناسب اندام، ویژگی‌های بدنی و وزن‌های خاص را برای کودکان ۱۳ تا ۱۷ ساله ایده‌آل می‌کند، تغییر داده است. با این حال، منتقدان بر این باورند که داروهای GLP-۱ RA توسط سلبریتی‌ها و تاثیرگذاران (اینفلوئنسر‌ها) به‌ویژه چهره‌هایی همچون ایلان ماسک و اپرا وینفری، «دچار جذابیت بی‌جا» شده‌اند. مخالفان استدلال می‌کنند که این افراد خطرات استفاده نادرست از داروها را توضیح نمی‌دهند، که منجر به فرهنگی می‌شود که داروهای غیرضروری را عادی می‌کند. این گزارش گفته این مسئله دونوع خطر ایجاد می‌کند: اولاً برای سلامت فیزیکی و روانی کسانی که نیازی به این داروها ندارند و ثانیاً (در قالب کمبود دارو) برای کسانی که به این داروها نیاز دارند.

با این حال، رشد این داروها همچنین باعث ایجاد موجی از محتوا در شبکه‌های اجتماعی شده است که داروهای GLP-۱ RA را برای کاهش وزن زیبایی‌شناختی (نه درمانی) توصیه می‌کنند. در ماه ژوئن، آژانس دارویی اروپا (EMA) در مورد استفاده از داروهای لاغری هشدار داد، چون کمبود این داروها باعث شد تا دسترسی افراد نیازمند به دارو در معرض خطر قرار گیرد. در این بیانیه نوشته شده است: «استفاده از داروهای آگونیست گیرنده GLP-۱ برای کاهش وزن زیبایی در افرادی که چاقی ندارند یا افرادی که اضافه‌وزن دارند و مشکلات بهداشتی

مرتبط باوزن ندارند، به‌طور مکرر در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی مطرح شده و این موضوع کمبودهای موجود را بدتر کرده است. تقاضای بالا برای این داروها موجب جذب فعالیت‌های جانبی شده و خطر ورود محصولات تقلبی به بازار را افزایش داده است که عواقب جدی برای سلامت عمومی به دنبال دارد.»

▼ فضای آنلاین: جعبه پاندورا

باتوجه به تأثیر فضای آنلاین بر سلامت روانی جوانان، «اولی پارکر»، رئیس امور خار‌جی در موسسه خیریه YoungMinds که برای جوانان و نوجوانان فعالیت می‌کند می‌گوید، تعداد بی‌سابقه‌ای از جوانان برای کمک به مشکلات روانی خود به این موسسه ارجاع داده می‌شوند و فضای آنلاین یکی از عوامل اصلی این مسئله است: «این موضوع با نابرابری، فقر، تبعیض، مسکن ناپایدار و آینده نامعلوم تشدیدمی‌شود. فشارهای شدیدتحصیلی رانیز به این موارد اضافه کنید؛ طبیعی است که بسیاری از جوانان در حال دست‌وپنجه نرم کردن با مشکلات باشند.»

آنتور که سی‌ان‌ان گزارش داده، رابطه بین شبکه‌های اجتماعی و تصویربدنی کاربران به‌خوبی مستندشده، اما پیچیده و متنوع است. طبق بعضی تحقیقات، محتوای شبکه‌های اجتماعی می‌تواند تصویر بدنی را بهبود بخشد (مانند پست‌های مرتبط با جنبش بدن مثبت که نمونه‌ای از این است)، هرچند ممکن است وضعیت موجود را هم تقویت کند.

اما بعضی از فعالان حقوق زنان معتقدند که محبوبیت این داروها می‌تواند استانداردهای زیبایی سنتی را تقویت کند و فشارهای اجتماعی برای لاغری را افزایش دهد. «جمیلا جمیل»، فعال فمینیست و بنیان‌گذار کمپین I Weigh، از منتقدان سرسخت تبلیغ محصولات لاغری از سوی سلبریتی‌هاست. او بارها درباره تأثیر منفی این تبلیغات بر سلامت روانی زنان، به‌ویژه نوجوانان، هشدار داده است. این کمپین از سوی جمیل، بازیگر و فعال اجتماعی بریتانیایی، در سال ۲۰۱۸ راه‌اندازی شد و به‌عنوان پاسخی به فرهنگ غلابی که ارزش زنان را براساس وزن یا ظاهرشان می‌سنجد، شکل گرفت. جمیل با مشاهده تصویری از خانواده کارداشیان که وزن هر یک از اعضا را نشان می‌داد، تصمیم گرفت پلتفرم‌سی ایجاد کند که در آن افراد بتوانند ارزش‌های واقعی خود را مانند روابط، موفقیت‌ها، تجربیات و ویژگی‌های شخصیتی به اشتراک بگذارند و تمرکز بر ظاهر فیزیکی فاصله بگیرند.

«I Weigh» به‌سرع‌ت به یک حرکت جهانی تبدیل شد و هزاران نفر در شبکه‌های اجتماعی با استفاده از هشتگ #iweigh تجربیات و ارزش‌های خود را به اشتراک گذاشتند. این کمپین به‌عنوان «موزه‌ای از ارزشمندی» توصیف شده که هدف آن تقویت عزت‌نفس و پذیرش خود است. جمیلا جمیل همچنین از این پلتفرم برای نقد صریح فرهنگ رژیم‌های غذایی مضر و تبلیغات محصولات لاغری توسط سلبریتی‌ها استفاده کرده است. او بارها چهره‌هایی مانند کیم کارداشیان را به‌دلیل ترویج استانداردهای غیرواقعی زیبایی و محصولات خطرناک کاهش وزن مورد انتقاد قرار داده است. در ادامه، «I Weigh» به یک جامعه آنلاین گسترده‌تر تبدیل شد که به مسائل مختلفی مانند سلامت روان، عدالت اجتماعی و پذیرش بدن می‌پردازد. این کمپین همچنین پادکستی به‌نام (I Weigh with Jameela Jamil) را راه‌اندازی کرده است که در آن جمیل با مهمانان مختلف درباره موضوعات مرتبط با سلامت روان، تصویر بدن و فعال گرایی گفت‌وگومی‌کند.

▼ دفاع‌های سطحی

«نمی‌توانستیم جلوی استفراغ را بگیرم. پهلو و پشت‌م درد می‌کرد و حس می‌کردم بدنم کاملاً در حال از کار افتادن است.» این توصیف یک زن از عوارض تزریق آمپول لاغری‌ای است که آن را خارج از تجویز پزشک تهیه کرده بود. آن‌طور که در یک گزارش تحقیقی بی‌بی‌سی آمده است، تجربه او اتفاقی نادر نیست؛ پزشکان در بریتانیا می‌گویند، دختران نوجوانی به‌خاطر مصرف غیرقانونی این محصولات به اورژانس منتقل شده‌اند.

مجله «اینوستیتیشن (New Statesman) یکی از معتبرترین نشریات سیاسی و فرهنگی بریتانیاست که به‌صورت‌هفتگی منتشر می‌شود و در بین سیاستمداران و روشنفکران چپ‌گرا پرطرفدار است، در گزارشی نوشته که وقتی داروی اوزمپیک (Ozempic) و داروهای مشابه آن حدود دو سال پیش برای اولین بار وارد آگاهی عمومی شدند و به‌عنوان راز آشکار افراد ثروتمند و مشهور شناخته شدند، استفاده گسترده و غیرپزشکی از آن‌ها با شوک و نگرانی همراه بود. از آن زمان تاکنون، تغییر نگرشی رخ داده است که

موجب شده استفاده از اوزمپیک بیشتر پذیرفته شود. امروزه، درباره این دارو با لحنی همدلانه‌تر صحبت می‌شود.

در شبکه‌های اجتماعی مانند تیک‌تاک و اینستاگرام، ویدئوهایی محبوب شده‌اند که استدلال می‌کنند استفاده از این داروها برای کاهش وزن، راهی برای رهایی از استانداردهای زیبایی جامعه‌است (البته از طریق مطابقت باهمان استانداردها). هرگونه انتقاد نسبت به مصرف اوزمپیک به‌عنوان حمله‌ای ضدفمینیستی به انتخاب‌های شخصی زنان تلقی می‌شود و بعضی این کار را نوعی خودمراقبتی معرفی می‌کنند. فروم‌های متعددی هم به مبارزه با «شرمسازسازی کاربران اوزمپیک» اختصاص یافته‌اند؛ استدلال رایج این است که مردم استفاده از اوزمپیک را راهی آسان می‌دانند و معتقدند، باید با اراده و تلاش به لاغری رسید. این نگاه به‌شدت زن‌ستیزانه است.» یکی از کاربران اوزمپیک در پاسخ به انتقادات گفته است: «زندگی‌ام وقتی خیلی خوشحال‌تر شد که دیگر هیچ اهمیتی ندادم بقیه مردم اینترنت درباره‌ام چه فکر می‌کنند.»

افزایش استفاده از این داروها را می‌توان با داده‌های آماری نیز تأیید کرد: تعداد زنانی که در ایالات متحده در بازه سنی ۱۸ تا ۲۵ سال از داروهای لاغری استفاده می‌کنند، بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۳ به میزان خیره‌کننده ۶۵۹ درصد افزایش یافته است (در مورد مردان جوان همین بازه سنی، این افزایش ۴۸۱ درصد بوده است). این روند منعکس‌کننده ارزش‌گذاری فرهنگی آمریکا بر لاغری است، که بخشی از آن ناشی از «قربانی شدن» و سختی‌هایی است که برای دستیابی به آن متحمل می‌شویم.

امادفاع‌های زبانی سطحی از داروهای لاغری، خطرات واقعی این دارو را کم‌رنگ جلوه می‌دهند. عوارض جانبی رایج به‌عنوان مشکلات ناچیز تلقی می‌شوند، گویی مشکلات گوارشی مداوم یا حالت تهوع شدید چیزی نیستند که زندگی را مختل کنند. درحالی که بسیاری از کاربران گزارش داده‌اند همین «عوارض خفیف» کیفیت زندگی‌شان را به کلی نابود کرده است.

درمجموع اگر چه تحولات اجتماعی و گفت‌مان‌های فمینیستی در نحوه برداشت عمومی از داروهای کاهش وزن مانند اوزمپیک تأثیر گذاشته‌اند، اما نباید فراموش کرد که این داروها در وهله اول برای درمان بیماری‌های متابولیک طراحی شده‌اند، نه به‌عنوان ابزار مقابله با استانداردهای زیبایی. مصرف غیرپزشکی و گسترده آن، به‌ویژه در میان جوانان، نیازمند بررسی دقیق‌تر از منظر اخلاقی، پزشکی و اجتماعی است.

موضوع نگران‌کننده‌تر، هجوم هزاران نفر است که ادعا می‌کنند افزایش استفاده از اوزمپیک (Ozempic) به‌نوعی خبری خوب برای زنان است. در نتیجه تغییرهای اخیر در نحوه صحبت‌مان درباره استانداردهای زیبایی -تغییری که به جای نقد وسواس اجتماعی‌مان نسبت به لاغری و زیبایی، به سوی نادیده گرفتن آن‌ها متمایل شده- به‌طور عجیبی به جایی رسیده‌ایم که استدلال‌هایی شبه‌فمینیستی ارائه می‌شود که درواقع همان وضعیت موجود را تقویت می‌کنند.

این‌پدیده بخشی قابل پیش‌بینی از جریان گسترده‌تر فمینیسم موج سوم است؛ جایی که ساختارهای پدرسالارانه‌ای که به زنان آسیب می‌زنند مورد انتقاد قرار می‌گیرند، اما نتیجه‌گیری نهایی (به‌صورت ضمنی یا آشکار) این است که توان با امکان چندان‌نی برای چالش یا تغییر آن‌ها نداریم؛ رویکردی که اکنون باعث می‌شود به میزان موفقیت گفت‌مان‌های رادیکال یا مبتنی بر پذیرش بدن در سال‌های اخیر شک کنیم.

اینکه بگوییم همه باید فوراً و کاملاً خود را از فشارهای اجتماعی در رابطه با وزن و زیبایی رها کنند، ساده‌انگانه است؛ هیچ‌کس نمی‌تواند به‌سادگی از بند شرطی‌سازی اجتماعی که سال‌ها در آن رشد کرده، بگریزد. اما نمی‌توانیم همچنان وانمود کنیم که بهایی برای پافشاری بر وسواس لاغری پرداخت نمی‌کنیم. جهانی بهتر، مهربان‌تر و انسانی‌تر را نمی‌توان —even privately— با مرکز قرار دادن این دید محدود از زیبایی به دست آورد.

سایت «کنورژیشن» هم با طرح سوالی درباره این استانداردهای زیبایی نوشته است: «امروزه قوانین تبلیغاتی در بریتانیا برای بازاریابی محصولات لاغری بسیار سختگیرانه‌اند. سازمان داروها و محصولات سلامت (MHRA) هم اطمینان حاصل می‌کند که تبلیغات دارویی با مقررات قانونی تطابق داشته باشند. اما با وجود گزارش‌هایی مبنی بر تبلیغات خلاف‌قانون در شبکه‌های اجتماعی و فروش آنلاین (تزریق‌های لاغری) بدون بررسی کافی، ممکن است این سوال پیش بیاید که آیا زنان جوان امروز واقعاً امن‌تر از هماتیان قرن نوزدهم و بیستم خود هستند؟»

خبرسازان

تجهیز محیط بانان تهران

سرپرست معاونت توسعه مدیریت، حقوقی و منابع حفاظت محیط‌زیست استان تهران از تجهیز یگان حفاظت محیط‌زیست این استان به امکانات و تجهیزات جدید خبر داد. به گزارش ایسنا، داود قاسم‌زاده در جریان بازدید از پاسگاه‌های محیط‌بانی پارک ملی سرخ‌حصار، با اشاره به اهمیت نقش محیط‌بانان در حفظ تنوع زیستی و منابع طبیعی گفت: «افزایش بهره‌وری و امنیت محیط‌بانان مستلزم ارتقای تجهیزات و امکانات آنان است که در همین جهت اقداماتی برای تأمین تجهیزات مورد نیاز انجام شده است.» او همچنین با تأکید بر حمایت همه‌جانبه از نیروهای محیط‌بان ادامه داد: «برنامه‌ریزی برای توسعه زیرساخت‌ها و تقویت منابع انسانی در دستور کار این معاونت قرار دارد تا محیط‌بانان بتوانند با انگیزه و توان بیشتری در انجام مأموریت‌های محوله فعالیت کنند.»

مرگ‌های آلودگی هوا

رئیس گروه سلامت هوا و تغییر اقلیم وزارت بهداشت گفته است که طبق اعلام منابع تخصصی، ۸۵ درصد بیماری‌های غیرواگیر به‌نوعی با آلودگی هوا مرتبط هستند. عباس شاهسونی گفت که براساس آمارهای ثبت‌شده، در سال ۱۴۰۲ حدود ۳۰ هزار نفر در ایران به‌دلیل آلودگی هوا جان خود را از دست دادند. او تأکید کرد که آمار دقیق مرگ‌های منتسب به آلودگی هوا در سال ۱۴۰۳ هنوز به‌طور کامل استخراج نشده است، اما این آمار بیش از ۴۰ هزار نفر مرگ منتسب به آلودگی هوا نیست. شاهسونی ادامه داد: «در سطح جهانی، آلودگی هوا سالانه باعث مرگ حدود ۷۷۰ هزار کودک زیر پنج سال می‌شود. آمار مرگ‌ومیر کودکان در ایران به‌مراتب پایین‌تر از این میزان است.» او توضیح داد که مرگ‌های منتسب به آلودگی هوا به این مناسبت که افراد دارای بیماری‌های زمینه‌ای مانند بیماری‌های قلبی یا تنفسی در مواجهه با هوای آلوده، دچار تشدید علامت شده و ذرات آلاینده موجب بروز واکنش‌های التهابی شدید در بدن آن‌ها می‌شوند. این التهاب‌ها می‌تواند با افزایش فشار خون و در ادامه، احتمال سکنه‌های قلبی و مغزی همراه باشد.

پل حافظ ماندنی شد

رئیس کمیته عمران شورای اسلامی شهر تهران اعلام کرد که پل حافظ می‌ماند اما برنامه مقاوم‌سازی آن اجرایی می‌شود. به گزارش ایسنا، محمد آقامیری درباره تعیین تکلیف وضعیت پل حافظ گفت: «بررسی‌ها و نظرات تخصصی و کارشناسی دال بر این بود که پل حافظ باید برچیده شود؛ اما برای بهبود جریان ترافیک باید به‌ازای بر چیدن پل حافظ، زیرگذری در خیابان طالقانی یا خیابان‌های موازی ایجاد شود.» او با بیان اینکه بررسی‌ها نشان داد که احداث زیرگذر به‌جای پل مقرون‌به‌صرفه نیست، ادامه داد: «بررسی‌ها نشان داد که بازسازی و مقاوم‌سازی پل مقرون به‌صرفه‌تر است و پل حافظ ماندنی شد.»